

Turkic Weekly

2016/29

THE GREAT STEPPE

I FORUM OF HUMAN SCIENCES

**2016 May 23-24
ASTANA**

Turkic Weekly 2016 21 (29) (23-29 Mays)

Turkic Weekly, Sizi Türk dünyasındaki son gelişmelerin nabzını tutmanıza yardımcı olacak haber kaynağıdır. **Turkic Weekly**, Türk dili konuşan ülkelerde cereyan eden kilit öneme sahip siyasi, sosyal, ekonomik ve bilimsel olaylar hakkında güvenilir bilgi ve güncel analiz sunmaktadır.

Bu haber bülteni **Türk Akademisi Uluslararası Teşkilatı** tarafından hazırlanmıştır.

TWESCO I.SOSYAL BİLİMLER FORUMUNU YAPTI

23 Mayıs'ta Kazakistan'ın başkenti Astana'da Uluslararası Türk Akademisi (TWESCO) Büyük Bozkır temalı Sosyal Bilimler Forumu'nu organize etti.

Türkçe konuşan ülkelerin bağımsızlıklarınının 25.yıldönümü ve Türk Yazı Günü'ne ithafen düzenlenen Birinci Forumu Kazakistan Devlet Sekreteri Gulşara Abdıkalkova; IRCICA yanındaki Tarih, Kültür ve Sanat Merkezi Genel Müdürü Halit Eren; UNESCO'nun Türkiye Milli Komisyon Başkanı Öcal Oğuz; Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurum Başkanı Derya Örs; Milli Bilimler Akademi Başkanları, kardeş ülkelerin üniversite rektörleri ile birlikte uluslararası kurum başkanları, diplomatlar, devlet ve siyaset adamları ve milletvekilleri de katıldılar.

Forumun açılış töreninde konuşma yapan Kazakistan Devlet Sekreteri G.Abdıkalkova Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in tebrik mesajını okuyarak Türkçe konuşan ülkelerin güncel konu ve sorunlarını gündeme getiren Forumun önemine değindi.

Forumda ayrıca büyük bilim adamlarına TWESCO tarafından tayin edilen altın madalya takdim töreni yapıldı. Türkoloji bilimine, halklar arasında işbirliğini ve kültürel ilişkileri pekiştirme işine yaptıkları katkıları için büyük şair, siyaset adamı Oljas Süleymenov, M.V.Lomonosov Moskova Devlet Üniversitesi Asya ve Afrika Ülkeleri Enstitüsü Türk Filolojisi Bölüm Başkanı Dmitriy Nasilov, Kazakistan'ın tanınmış siyaset adamı ve aynı zamanda tanınmış bilim adamı olan Adil Ahmetov, Özbekistan Bilimler Akademisi üyesi büyük tarihçi Ahmadali Askarov TWESCO ödülüne layık görüldü.

Düzenlenen 4 oturum panelinde Türkçe konuşan ülkelere ve ABD, Almanya, Japonya, Çin, Güney Kore, Rusya ve Büyük Britanya'dan 200'ü aşkın araştırmacı ve bilim adamı bildiri sundular.

“Avrasya’daki İlmî İşbirliği ve Entegrasyon: Çağdaş Yaklaşımlar Arayışı” konulu ilk panel oturumunda Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Ömer Kocaman moderatörlük yaptı. Bu oturumda Michigan Devlet Üniversitesi Avrupa, Rusya ve Avrasya Araştırmaları Merkezi Müdürü Norman Graham, IRCICA Genel Müdürü Halit Eren, Türk Dünyası İktisatçılar Birliği Başkanı, Azerbaycan Devlet Ekonomik Üniversitesi Rektörü Adalet Muradov, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Bilim Vakfı Birinci Başkanı (ECO Science Foundation) Hüseyin Manzur Sumro ve Azerbaycan Milli Meclisi milletvekili Cevanşir Feyzyev bildiri sundular.

Balasagunlu Yusuf Has Hacib’in Doğumunun 1000.yıldönümüne ithafen düzenlenen «Büyük Bozkır Medeniyeti: Ortaklıklar ve Özellikler» konulu bir sonraki oturumun moderatörü Wisconsin-Madison Üniversitesi Profesörü Uli Şamiloğlu oldu. Oturuma Kırgız-Türk Manas Üniversitesi Profesörü Kadıralı Konkobayev, Kazakistan Milli Bilimler Akademisi üyesi Bolat Kumekov, Moğolistan Tarih ve Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Çuluun Sampildondov, Tatarstan Bilimler Akademisi A.Halikov Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Ayrat Sitdikov, Türk Tarih Kurumu Başkanı Refik Turan, Tokyo Üniversitesi Profesörü Hayaşi Toşio bildiri ile katıldılar.

Bakü Türkoloji Kongresi’nin 90.yıldönümüne ithafen düzenlenen «Yeni Gelişim Safhasında Türkoloji: Metodolojik Yaklaşımlar ve Disiplinlerarası Perspektifler» konulu üçüncü oturum Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Başkan Yardımcısı İsa Habıbbeyli’nin moderatörlüğü ile geçti. Seul Üniversitesi Profesörü Yong Song Li, A.Baytursinov Dilbilim Enstitüsü Fonetik Bölümü Baş Uzmanı Alimhan Jünisbek, Türk Dil Başkanı Mustafa Kaçalın, Michigan Üniversitesi Profesörü Timur Kocaoğlu, İstanbul Üniversitesi Profesörü Osman Fikri Sertkaya ve Rusya Bilimler Akademisi Floloji Enstitüsü Müdür Yardımcısı Natalya Şirobokova katıldılar.

«Çağdaş Medeni Entegrasyon Bağlamında Türk Mirası» konulu son oturum panelinde Kırgız Cumhuriyeti Milli Bilimler Akademisi Başkan Yardımcısı Abdıldacan Akmataliyev, Rusya Sosyal Bilimler Akademi üyesi Viktor Butanayev, Amsterdam Üniversitesi Profesörü Lazlo Maraş, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Nasimi Dil Bilimleri Enstitüsü Müdürü Mohsun Nagisoylu, Goethe Frankfurt Üniversitesi Profesörü İrina Nevskaya, Hacettepe Üniversitesi Profesörü Osman Horata bildiri sunarak fikir alışverişinde bulundular. Hoca Ahmet Yesevi’nin ölümünün 850.yıldönümüne ithafen yapılan bu oturumu Rusya Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü Doğu Tarihi Bölümü Başkanı Dmitriy Nasilov yönetti.

Forum çerçevesinde uluslararası bilimsel kurumlarla TWESCO arasında işbirliği memorandumunu imzalandı. Forum sırasında Akademi tarafından son dönemde yayınlanan kitap sergisi organize edildi.

IX.ASTANA EKONOMİK FORUMU YAPILDI

25-26 Mayıs günleri Astana’da Kazakistan’ın bağımsızlığının 25.yıldönümüne ithafen ana teması “Yeni Ekonomik Realite: Çeşitlenme, Yenilik ve Bilgi Ekonomisi” olan IX.Astana Ekonomik Forumu yapıldı.

Foruma geleneksel olarak uzmanlar camiasının tanınmış simaları, siyasetçiler, iş adamları, büyük mali teşkilat yöneticileri katıldı. Bunların arasında Dünya Ticaret Örgütü Genel Direktörü R.Azevedo, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası Başkanı S.Chakrabarti, İnternet ticareti alanında faaliyet gösteren Ali Baba Group Şirketi Kurucusu D.Ma, Columbia Üniversitesi Yer Bilimleri Enstitüsü Müdürü ve The Economist Dergisi’ne göre dünyanın en etkili üç ekonomistlerinden biri J. Sachs, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü Ekonomi Profesörü 2005 yılında John Bates Clark Madalyasını kazanan D.Acemoğlu oldu. Oturum sırasında Uluslararası Para Fonu Başkanı C.Lagarde’nin özel olarak kaydedilen görüntülü konuşması yayınlandı.

Kazakistan Cumhurbaşkanı N. Nazarbayev yaptığı konuşmada ekonomik büyümenin her ülkenin gelişimi ve halkın refahının yükselmesine etkili bir şekilde dönüşecek kapsayıcı küreselleşme yolundan yana seçimin yapılması gerektiğine işaret etti.

Astana 2016 Ekonomik Forumu çerçevesinde müzakere ve görüş alışverişi yapılmakla birlikte uluslararası kurum ve enstitüler işbirliği memorandumları ile farklı alanlarla ilgili tavsiye evrakları imzalandı.

Kazakistan’ın başkenti Astana’da düzenlenen Forum sonunda Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev’in katılımıyla Yabancı Yatırımcılar Kurulunun geleneksel toplantısı yapıldı.

WORLD HUMANITARIAN SUMMIT DÜNYA İNSANİ ZİRVESİ

23-24 May 2016 • İSTANBUL • 23-24 Mayıs 2016

TÜRKİYE'DE DÜNYA İNSANİ ZİRVESİ YAPILDI

23-25 Mayıs günleri Türkiye'de bütün dünyadan siyaset ve devlet adamları ile diplomatların bir araya geldikleri Dünya İnsani Zirvesi yapıldı.

Türkiye ile birlikte BM'nin de düzenlediği forum organizatörlerinin verdiği haberlere göre insani konular üzerine yapılan ilk zirvenin amacının milyonlarca mültecinin temel ihtiyaçlarını karşılayacak çözüm arayışları olduğu belirtildi. Bunların dışında milyonlarca çocuğun eğitim alması ve istikrarlı gelişim de müzakere edilen konular arasında yer aldı.

Forumun açılışında konuşan BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon: "Katılımcıları 2030 yılına doğru iç göçlerin sayısını yarıya azaltmaya ve mülteciler ile iç göçler için uzun vadeli çözüm yolları üretmeye davet ediyorum." dedi. Ban Ki-Moon alınan kararların "yükümlülüklerin eşit dağılımı" esasına dayanması gerektiğini belirtti.

BM'nin bildirisinde "dünyanın kritik noktaya geldiği", insanlığın 2.Dünya Savaşı'ndan itibaren bu denli felaketle karşı karşıya kalmadığı belirtildi. 60 milyondan fazla kişi farklı anlaşmazlıklar sonucu mülteci durumuna düştüğünün altı çizilerek "Bu durumu çözmeye imkan tanıyacak başarılı ve yenilikçi kararların alınması için gerekli tüm değişikliklerin yapılması gerek. Bunların yapılmaması durumunda bir kuşak insanları acıyla dolu hayata sürükleyeceğiz." ifadeleri yer aldı.

İstanbul Zirvesi'ne Avrupa'da devam eden mülteciler krizi görüşmek üzere 125'i aşkın ülke ve hükümet başkanları ile BM temsilcileri toplandı. Türk basınında yer alan haberlere göre Türkiye şu anda Suriye'den kaçıp sığınan 2,7 milyon mülteciye ev sahipliği yapıyor. Bununla ilgili olarak Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan: "Türkiye 3 milyona yakın sığınmacıya kapılarını açtı, onların ihtiyaçları için 10 milyar Dolar harcadı. Ancak tüm dünyadan gelen yardım 450 milyon dolar düzeyinde kaldı. İnsani yardımın ne kadar önemli olduğunu hepimizin kabul etmesi gerektiğini düşünüyorum." dedi.

TÜRKİYE'DE YENİ HÜKUMET OLUŞTU

Geçen hafta Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 22 Mayıs'ta iktidardaki Parti Başkanlığına seçilerek Hükümet Başkanlığı görevini devralan yeni Başbakan Binali Yıldırım tarafından teklif edilen Hükümet üyelerini onayladı. Bir önceki Başbakan Ahmet Davutoğlu 5 Mayıs'ta istifa edeceğini açıklamıştı.

Önde gelen Türk basınında yer alan haberlere göre Bakanlar Kurulu kısmî olarak yenilendi, ancak görev alanları henüz netleşmemiş kabine üyelerinin kilit isimleri görevleri başında kaldı.

Başbakan Yardımcılığına eski Hükümette Ekonomi Bakanı olan Mehmet Şimşek atandı. Naci Ağbal Maliye Bakanlığı görevinde kaldı. Nihat Zeybekçi Ekonomi Bakanlığı görevine geri döndü.

Enerji Bakanlığı koltuğunu Berat Albayrak alırken, Mevlüt Çavuşoğlu eskisi gibi Dışişleri Bakanlığı görevini devam ettirecek. Avrupa Birliği Bakanlığı görevine iktidardaki parti Basın Sekreteri Ömer Çelik atandı.

Hükümet üyeleri açıklandıktan sonra İstanbul Borsasında dolar fiyatı %0,4'lük artış göstererek 2,9837 Türk Lirasına yükseldi. Bazı uzmanlar tarafından Türkiye'nin güçlü ekonomiye geçiş programını hazırlayan ve piyasa ekonomisi taraftarı olarak isimlendirilen Şimşek'in Başbakan Yardımcılığına getirilmesiyle Türk Lirası %0,6 değer kaybetti.

TÜRK KENEŞİ ÖNEMLİ ETKİNLİKLER DÜZENLEDİ

Geçen hafta Türk Keneşi önemli etkinlikler düzenledi. 23 Mayıs'ta genç diplomatlar için uluslararası ilişkiler, diplomasi, siyasetbilimi, ekonomi, tarih ve edebiyat gibi derslerden oluşan 3.Eğitim Programı yapıldı. Önde gelen üniversite profesörleri, STÖ uzmanları ve devlet memurları eğitim programında ders verdi.

24 Mayıs'ta Uluslararası kuruluş olan UNDP ile Türk Keneşi arasında karşılıklı anlayış Memorandumu imzalandı. Memoranduma imza atan Avrupa ve BDT Bürosu Müdür Yardımcısı Cihan Sultanoğlu ve Türk Keneşi Genel Sekreteri Ramil Gasanov kurumlar arasındaki etkileşimi güçlendirmeye ve gelecekteki çalışmaların yol haritasını onaylamaya hazır olduklarını bildirdiler.

25 Mayıs'ta Türk Keneşi'ne üye ülkelerin Stratejik Araştırma Merkez Müdürleri bir araya geldi. Görüşmeye Kazakistan Cumhurbaşkanlığı yanındaki Stratejik Araştırmalar Enstitüsü Müdürü Erlan Karin, Türkiye Dışişleri Bakanlığı yanındaki Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Ali Resül Usul, Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı yanındaki Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Farhad Mammadov, Kırgızistan Stratejik Araştırmalar Milli Enstitüsü Müdürü Azamat Dikambayev, devlet teşkilatları temsilcileri ile uzmanlar katıldılar.

Görüşmede ortak ulaşım projelerinin hayata geçirilmesi ve Türk Keneşi'ne üye ülkelerin ulaşım potansiyelinin geliştirilmesi konuları ele alındı.

TAŞKENT’TE ŞİÖ DIŞİŞLERİ BAKANLARI KURULU YAPILDI

ŞİÖ’ne üye ülke devlet başkanları zirvesine tam bir ay kala Özbekistan’ın başkenti Taşkent’te ŞİÖ Dışışleri Bakanları Kurulu toplantısı yapıldı. Toplantıda Haziran’da yapılacak zirvenin gündemi müzakere edilerek devlet başkanları tarafından imzalanacak belgeler hazırlandı.

ŞİÖ’nün 15.yıldönümüne ithafen hazırlanacak ve görüşmenin önemli belgesi olacak Taşkent Deklarasyonu taslak metni onaylanmış ve siyaset, güvenlik, ekonomi, insani ilişkiler gibi alanlar dahil olmak üzere ŞİÖ çerçevesindeki bütün kilit alanlar kapsamıştır.

Özbek basınında yer alan haberlere göre Bakanlar ŞİÖ’nün 2025 yılına kadar Eylem Planı stratejisi projesine büyük önem atfetmişlerdir. ŞİÖ Genel Sekreteri Raşid Alimov bu belgenin ŞİÖ’nün etkin bir şekilde çalışmasını, üç felakete mücadele ve uyuşturucu kaçakçılığına karşı durmayı sağlamak gibi ortak amaçlara ulaşma yolunda bir nevi “yol haritası” olduğunu belirtti.

Bakanlar güvenlikle ilgili Aşırılıkla Mücadele Anlaşması’nı hazırlama çalışmalarını devam ettirme konusunda anlaştılar. Katılımcılar tarafından ayrıca ŞİÖ’ne üye ülke statüsünün verilmesi için Hindistan ve Pakistan’ın yükümlülükleri hakkındaki memorandumu imzalama konusunun Zirve gündemine alınması kararlaştırıldı.

Geçtiğimiz yıl Ufa’da yapılan Zirvede Hindistan ve Pakistan’ı ŞİÖ’ne alma sürecinin başlatıldığını hatırlatalım. Şu anda her iki ülke Belarus, Moğolistan, İran ve Afganistan’la birlikte gözlemci statüsünde bulunmaktadır.

JAPONYA'DAKİ G7 ZİRVESİ SONUÇLARI

Japon Milli Parkı İse-Sime'de üçüncü kere Rusya'nın katılmadığı olağan G7 Zirvesi yapıldı.

Zirve toplantısı sonucu terör ve rüşvetle mücadele, sağlık alanında yardımlaşma, altyapı gelişimi ve toplumda kadın rolünün ilerlemesi konularında hazırlanan bazı belgeler onaylandı. ABD Devlet Başkanı Barak Obama zirve sonrası 1945 yılında Amerika tarafından atom bombası atılan Hiroşima'yı ziyaret etti.

Uzmanlar Japonya'nın Rusya ile ilgili pozisyonunun son dönemde Japon Başbakanı Shinzo Abe'nin tarafların belirli anlaşmalar sağladıkları Rusya ziyaretinden sonra yumuşadığını belirtmektedir. Japonya Başbakanı yaptığı konuşmada Rusya'nın Suriye krizi dahil olmak üzere dünya gündeminde yer alan anlaşmazlıkları çözmeye yapıcı rol üstlenmesi gerektiğini belirtti.

Zirve çerçevesinde ele alınan önemli konulardan birini Ukrayna'nın güney doğusundaki durum oluşturdu. Katılımcılara göre Ukrayna'nın güney doğusunda seçim yasasının kabulü ve uygulanma süreci bölgedeki durumun istikrara kavuşması için çok önemli adım oldu.

Bunların dışında G7 Liderleri Kore Halk Demokratik Cumhuriyeti'ndeki nükleer ve füze denemelerini kınayarak bu tür eylemlerin BM Güvenlik Kurulu Kararının ihlali olduğunu dile getirdi. Taraflar belgede İran'ın balistik füze denemelerini devam ettirme kararı ile ilgili endişe duyduklarını da belirtti. Zirve katılımcıları Suriye kriziyle ilgili bütün tarafları ve onları destekleyenleri Suriye'ye Uluslararası Destek Grubu gayretleri temelinde elde edilen askeri eylemleri durdurma anlaşmasını tamamiyle uygulamaya davet etti.

Ayrıca Çin'in Güney Çin Denizindeki pozisyonunun güçlenmesi, dünyadaki ekonomik durum ve diğer konular gündemdeki yerleri aldı.

Zirve sonucu G7 Dönem Başkanlığının 2017 yılına İtalya'ya geçeceği kararlaştırıldı.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye Devlet Başkanları tarafından 2010 yılında kurulan Türk Akademisi Uluslararası Teşkilatı, Türk dünyasının dillerini, kültürünü ve kadim çağlardan günümüze kadarki tarihini titizlikle ve kapsamlı bir şekilde inceleyen ve benzer konulardaki bilimsel araştırmaların koordinasyonunu üstlenen uluslararası örgüttür. Uluslararası Türk Akademisi, Türk dünyasının araştırma ve eğitim merkezleri arasındaki bilimsel işbirliğini teşvik etmektedir.

www.twesco.org | 57-49-86
57 Tauelsizdik caddesi, Barış ve Uyum Sarayı
Astana, 010000 | Kazakistan

 @intturkicacadem

 <https://www.facebook.com/International-Turkic-Academy-832484896847678/>